

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: J. D., narozený X, bytem X,
zastoupený: JUDr. Petrem Hrůzou, advokátem, sídlem nám.
Republiky 58, 347 01 Tachov,
proti

žalovanému: Česká správa sociálního zabezpečení, IČO: 00006963, se sídlem
Křížová 1292/25, 150 00 Praha,

v řízení o žalobě ze dne 5. 9. 2022 proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 7. 2022, č. j.
630 527 0499-44091-HS,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 21. 7. 2022 č. j. X a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 12. 4. 2022, č. j. X se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna uhradit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 5 930,25 Kč, a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Petra Hrůzy.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 12. 4. 2022, č. j. X byla zamítnuta žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu podle ustanovení § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dál jen

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

zákon č. 155/1995 Sb.), pro nesplnění podmínek ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 155/1995 Sb., neboť podle lékařského posudku OSSZ Tachov ze dne 8. 3. 2022 není žalobce invalidní pro invaliditu druhého ani třetího stupně, ale je i nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně, a proto mu i nadále náleží invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.

2. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, o nichž bylo rozhodnuto rozhodnutím žalované ze dne 21. 7. 2022, č. j. X, kterým žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila výše uvedené rozhodnutí s tím, že žalobce není dle nového posudku o invaliditě vypracovaného lékařem ČSSZ dne 11. 7. 2022 dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 155/1995 Sb., invalidní pro invaliditu druhého ani třetího stupně, ale je i nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona. Jedná se o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který omezuje duševní, smyslové i fyzické schopnosti a má vliv na pokles pracovní schopnosti. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV (Funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích), oddíl B (Postižení končetin), položce 1d (Ztráty končetin, jejich částí; anatomická ztráta ruky) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 35 %. Lékař ČSSZ zvolil tuto položku na základě doložených lékařských zpráv a charakteru zdravotního postižení. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu se zohledněním náročnosti profese žalobce zvýšil podle ustanovení § 3 odst. 1 citované vyhlášky tuto hodnotu o 10 procentních bodů. Celkově tak pokles pracovní schopnosti činil 45 %. Nejzávažnějším zdravotním postižením, které bylo stanoveno jako rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, byl shledán stav po amputaci v pravém předloktí (pracovní úraz z 26. 7. 1995) stav zhoršuje levostranná dolní kvadrantopsie jako následek mozkové příhody v roce 2021, přičemž stav je nevratný. Ostatní onemocnění a zdravotní postižení jsou menší klinické i posudkové závažnosti, samostatně posudkově nevýznamná, byla však zhodnocena při celkovém posouzení zdravotního stavu.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 5. 9. 2022 a jejím doplněním ze dne 15. 9. 2022 se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované, neboť se závěry vyjádřenými v napadeném rozhodnutí nesouhlasí. Žalobce především namítal nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť žalovaná v rozporu se zákonem nezohlednila všechna kritéria rozhodná pro určení stupně invalidity a výše důchodu. K tomu žalobce dále uvedl, že invalidní důchod prvního stupně mu byl přiznán již v roce 1996 pro amputaci pravé ruky. Od té doby dosud nedošlo ke změně přiznaného důchodu. Za zásadní však žalobce považoval, že u něj došlo k převratné změně jeho zdravotního stavu. Dne 6. 4. 2022 utrpěl mozkový infarkt, v důsledku kterého u něj došlo především k nevratnému výpadu zorného pole tj. nevratnému poškození zraku. Žalobce nevidí na levou stranu a zčásti i na stranu pravou, takže je téměř slepý. To jej zásadním způsobem omezilo především v možnosti vykonávat dosavadní práci, neboť jezdil s vysokozdvížným vozíkem, avšak dále toho schopen není (musel odevzdat i řidičský průkaz). Současně s tím žalobce uvedl i další omezení běžného života, především problémy s orientací a chůzí, jelikož nevnímá při normálním postavení hlavy povrch, po kterém jde a při každé nerovnosti mu hrozí pád. Dále žalobce trval na tom, že významná ztráta zorného

pole nebyla v průběhu řízení náležitě zjištěna a hlavně ohodnocena z pohledu příslušných ustanovení vyhlášky č. 359/2009 Sb. V posudku o invaliditě ze dne 8. 3. 2022 měla být jen zmínka o zprávě očního lékaře z listopadu 2021. Žalobce ale disponuje zprávou očního lékaře z PN Plzeň ze dne 8. 4. 2022, ze které kromě jiného plyne, že se jedná v kombinaci s amputací PUK o velice omezující postižení, kdy prakticky není schopný zrakem kontrolovat pohyb jediné funkční LHK při běžných činnostech. Zdravotní stav žalobce nebyl tedy správně a náležitě posouzen v souladu se zákonem a je nezbytné se správnému vyhodnocení jeho zdravotního stavu dále věnovat. Z výše uvedených důvodů poté žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná dne 18. 10. 2022 ve svém vyjádření k žalobě nejdříve shrnula závěry předcházejících správních řízení, která ji vedla k vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Závěrem žalovaná navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen komise či PK MPSV), která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení.

IV.

Replika žalobce

5. V reakci na vyjádření žalované dne 16. 11. 2022 žalobce sdělil, že nesouhlasí s tvrzením žalované stran splnění náležitostí posudku ze dne 11. 7. 2022 dle § 7 vyhlášky, kdy nesplňuje požadavek úplnosti, celistvosti, přesvědčivosti či vymezení rozhodující příčiny jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Žalobce proto znovu připomněl, že v roce 2021 byl postižen mozkovým infarktem, v důsledku toho utrpěl těžké omezení zraku, které jej diskvalifikovalo z dosavadní pracovní činnosti. Omezení zraku ho vyloučilo z výkonu práce řidiče vysokozdvizného vozíku, neboť nemůže řídit motorové vozidlo. Za rozhodující příčinu svého nepříznivého zdravotního stavu považoval žalobce v první řadě omezení zraku. Avšak posudek se touto skutečností nezabýval a stále považoval za rozhodující ztrátu horní končetiny, jako by od roku 1996 nedošlo k žádné zásadní změně jeho zdravotního stavu.

V.

Posouzení věci soudem

6. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.).
7. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
8. Soud ve věci rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 2 s.ř.s. a § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.

VI.

Rozhodnutí soudu

9. Námitku žalobce týkající se toho, že míra poklesu jeho pracovní schopnosti neodpovídá

zjištěnému stupni invalidity, shledal soud důvodnou.

10. K námitce žalobce týkající se nedostatečného posouzení jeho zdravotního stavu a rozporu s lékařskou zprávou ze dne 8. 4. 2022 není soud oprávněný se vyjadřovat, protože se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem, a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění.
11. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
12. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
13. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 2. 2. 2023 za účasti odborných lékařů z oboru neurologie, jemuž žalobce nebyl přítomen. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí (21. 7. 2022) byl žalobce invalidní dle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., šlo o invaliditu třetího stupně, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70 %, doba platnosti (lhůta KLP) : trvale; vznik 5. 11. 2021 očním vyšetřením. Komise uvedla, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je stav po ischemické cévní mozkové příhodě v zadní cirkulaci (6. 4. 2021) s reziduální levou dolní kvadrantopsií až levostrannou hemianopsií. Dalším postižením je stav po úrazové amputaci pravého předloktí (1995) a koxartróza III. stupně oboustranně. PK MPSV nebyla v souladu s posudkovým hodnocením OSSZ Tachov ani s posudkovým hodnocením námitkového řízení a konstatovala, že u žalobce se jedná o cévní postižení mozku se středně těžkým funkčním postižením, středně těžkou motorickou, senzorickou, řečovou nebo kognitivní dysfunkci, některé denní aktivity omezeny. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena ve výši 60 % podle kapitoly VI, položky 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Na horní hranici taxace hodnoceno s ohledem na všechna postižení. Nelze hodnotit dle stejné kapitoly, položky 1d, neboť se nejedná o těžké funkční postižení, těžkou motorickou, senzorickou, řečovou a kognitivní dysfunkci, většina denních aktivit omezena. Vzhledem k tomu, že žalobce není schopen využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, pokračovat v předchozí výdělečné činnosti, byla podle § 3 odst. 2 citované vyhlášky zvýšena tato hodnota o 10 %. Celková ztráta míry poklesu pracovní

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

schopnosti tedy činila 70%. Výkon výdělečné činnosti žalobce nevyžaduje zcela mimořádné podmínky podle § 6 vyhlášky. K datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Šlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb. Datum vzniku dnem očního vyšetření 5. 11. 2021. Stanovena platnost trvale vzhledem k charakteru postižení, které je nevratné. Přihlédnuto také k věku posuzovaného.

14. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
15. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti byly PK MPSV shledány.
16. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
17. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované, jímž došlo k zamítnutí jeho žádosti o změnu výše invalidního důchodu s odůvodněním, že dle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení ze dne 8. 3. 2022 i dle posudku lékaře ČSSZ ze dne 11. 7. 2022 nebyl žalobce shledán invalidní ve třetím stupni invalidity, nýbrž i nadále byl shledán invalidní pro první stupeň invalidity. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 2. 2. 2023 má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu I. stupně byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Šlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70 %, a proto byla žaloba podána důvodně. Soud proto napadené rozhodnutí žalované ze dne 21. 7. 2022, č. j. 630 527 0499-44091-HS a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 12. 4. 2022, č. j. R-12.4.2022-424/630 527 0499 rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s. ř. s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce, neboť žalovaná si neoprátila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobce ke dni vydání

uvedených rozhodnutí odpovídal třetímu stupni invalidity, když míra poklesu jeho pracovní schopnosti činila nejméně 70 %, avšak lékařem OSSZ a lékařem ČSSZ byl maximální pokles pracovní schopnosti žalobce stanoven v míře 45 %. Datum vzniku invalidity byl stanoven k 5. 11. 2021 očním vyšetřením.

18. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí dle posudku PK MPSV ze dne 2. 2. 2023 invalidní pro invaliditu třetího stupně, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – změněný stupeň invalidity u žalobce. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován tento rozsudek, když rozhodnutí o přiznání třetího stupně invalidity by byla vydala žalovaná již na základě posouzení zdravotního stavu žalobce v rámci řízení správního orgánu prvního stupně či v řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s. ř. s.

VII.

Náklady řízení

19. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšný žalobce v žalobě požadoval náklady řízení v celkové výši 4 114 Kč zahrnující 2 a půl úkonu právní služby á 1.000,-Kč (příprava a převzetí zastoupení, sepsání žaloby a návrhu na opravu odůvodnění rozhodnutí), 3x režijní paušál (náhrada hotových výdajů) á 300,-Kč a dále daň z přidané hodnoty ve výši 21%. Nárok je oprávněný, proto soud přiznal na nákladech řízení požadovanou částku 4 114,-Kč za dva a půl úkonu právní služby výše uvedené, která je zcela v souladu s § 7 bod 3, § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 11 odst. 2 písm. b) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif., když tuto částku je povinna žalovaná uhradit k rukám právního zástupce žalobce ve lhůtě, kterou soud považuje za přiměřenou (výrok II. rozsudku). Pro úplnost soud dodává, že z důvodu hospodárnosti řízení byl žalobci přiznán nárok na náhradu nákladů i za úkon spočívající v sepsání žaloby, neboť z jejího obsahu je zjevné, že byla sepsána žalobcem následně zmocněným právním zástupcem pro soudní řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

V Plzni dne 1. 3. 2023

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

